

'Αριθ. 547.

'Εν Ιωαννίνοις τῇ 20ῇ Ιουνίου 1854.

Πρὸς τὸ Σεβαστὸν Ὑπονομεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν

Βιέννην

Απὸ τὰ Ἡπειρωτικο-έλληνικὰ σύνορα μετεδόθη ἐσχάτως ἡ εἶδησις
ὅτι οἱ ἐπαναστάται οἱ δύοιοι μετὰ τὴν ἥτταν παρὰ τὸ Πέτα ύπεχώρησαν
εἰς τὰ δρεινὰ τὸν Ραδοβιτζίου, κατὰ μέγα μέρος ἐπανέκαμψαν εἰς τὸ
Ἐλληνικὸν ἔδαφος καταθέσαντες τὰ δύπλα μετὰ τὴν ύπὸ τῆς Ἐλληνικῆς
Κυβερνήσεως δοθεῖσαν ἀμνηστείαν εἰς τὰ ἀνταρτικὰ σώματα.

Ἐκ Θεσσαλίας τούναντίον δὲν κατέφθασαν τόσον εὐχάριστοι εἶδη-
σεις. Ο Φουάτ-Ἐφένδης, ὅστις τὴν 9ην ίσταμένου μετέβη εἰς Μέτσοβον,
εἰς μάτῃν ἡγωνίσθη διὰ νὰ πείσῃ τὰ ύπὸ τὸν Χατζηπέτρον ἀνταρτικὰ
σώματα νὰ ἐπανακάμψουν εἰς Ἐλλάδα.

Ἄλλ' οὐ μόνον τοῦτο· οἱ ἐπαναστάται ἀπέρριψαν ἐπίσης τὰς προτά-
σεις μεσολαβήσεως τὰς δύοιας ἔκόμισεν ἡ τελευταίως ἐξ Ἀθηνῶν εἰς
Τρίκκαλα συναντηθεῖσα ἐπιτροπεία ἐξ Ἐλλήνων, Ἀγγλων καὶ Γάλλων.

Καθ' ἀ δὲ ἀνακοινοῦται, τὸ ύπὸ τὸν Ἀβδῆ-Πασσᾶν ἐπιχειρήσεων
στρατιωτικὸν σῶμα ἐτέθη εἰς κίνησιν ἐκ Μετσόβου μὲ κατεύθυνσιν πρὸς
τὴν Καλαμπάκαν διὰ νὰ καθυποτάξῃ τὰ ἐκεῖ συγκεντρωθέντα καὶ δρῶντα
ἀνταρτικὰ σώματα. Τὴν 21ην ίσταμένου μηνὸς ἐκυκλοφόρησεν ἐνταῦθα ἡ
εἶδησις ὅτι ὁ Ἀβδῆ-Πασσᾶς μετὰ πολύωρον μάχην κατὰ τὴν 18ην τοῦ
αὐτοῦ μηνὸς πρὸ τῆς Καλαμπάκας κατεπιόησε τοὺς ἐπαναστάτας καὶ
τοὺς ἡνάγκασε νὰ υποχωρήσουν πρὸς τὸν Ἀσπροπόταμον καὶ τὰ Γρε-
βενά.

Διεδόθη ἐπίσης ὅτι τὴν 19ην ὁ Ἀβδῆ-Πασσᾶς θὰ κατελάμβανε μετὰ
τῶν στρατευμάτων του τὰ Τρίκκαλα. Πρὸς πανηγυρισμὸν τοῦ γεγονότος
τούτου τὸ ἐσπέρας τῆς 21ης ἐρρίφθησαν κανονιοβολισμοὶ ἐκ τοῦ ἐνταῦθα
φρουρίου. Εὰν οἱ Τούρκοι κατώρθουν νὰ καταδιώξουν τοὺς ἐπαναστά-
τας θὰ ἔκλινε πρὸς τὸ τέλος τῆς καὶ ἡ ἐν Θεσσαλίᾳ ἐπανάστασις, διότι
οἱ ἐπαναστάται θὰ ἥσαν ἡναγκασμένοι ἵνα ἐπανακάμψουν εἰς τὴν Ἐλ-
λάδα ἵνα διασκορπισθῶσιν. Η δοσονούπω εἰρήνευσις τῆς Θεσσαλίας θὰ
ἀπέβαινε πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἀνθρωπότητος καὶ θὰ ηὔχετο τις τοῦτο
κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον νὰ πραγματοποιηθῇ, διότι ἐσχάτως ὁ ἀγὼν διεξά-
γεται μετὰ πείσματος καὶ πικρίας καὶ ἐν περιπτώσει μεγαλυτέρας παρα-
τάσεως ὁ Θεσσαλικὸς κάμπος θὰ ἐκαλύπτετο μὲ περισσότερα ἐρείπια καὶ
ἀνθρώπινα θύματα.

Μέχρι τοῦτο ύπολογίζεται ότι περὶ τὰ 130 Τουρκικά και 160 Χριστιανικά χωρία ἐπυρπολήθησαν και ἡρημώθησαν.¹⁾

"Ἐὰν δὲ λάβῃ τις ὅπ' ὅψει και τὰς ἔρημώσεις και καταστροφάς, τὰς δύοις προῦξένησαν οἱ ἀτακτοι Ἀλβανοὶ εἰς τὴν Ἡπειρον, θὰ ἡδύνατό τις νὰ θρηνήσῃ γύρω ἀπὸ τὴν τύχην ἐνὸς πληθυσμοῦ, τοῦ δποίου ἡ ἀθλιότης αὐξάνει ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, διότι ἐν Ἡπείρῳ και μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως ἐξακολουθοῦν αἱ δημόσιες και αἱ λαρυραγωγίαι διὰ τῶν ἀτάκτων στιφῶν.

"Ἡ ύπὸ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης διαβιβασθεῖσα διαταγὴ ἐν σχέσει μὲ τὴν ἀποβίβασιν τῶν Αντιριακῶν στρατευμάτων ἐν Ἡπείρῳ ἀπήχησεν εὔμενέστατα ἐνταῦθα.

Μόλις δὲ ἐλήφθη ἡ διαταγὴ αὐτὴ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ὁ ἐνταῦθα Γενικὸς Διοικητὴς ἐσπευσε νὰ κοινοποιήσῃ ταύτην εἰς ὅλους τοὺς Καῦμακάμηδες και Μονδίρας τοῦ Πασσαλικίου.

FERDINAND HAAS

Κέρκυρα τῇ 5 Μαρτίου 1854.

Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Κόμητα von Buol-Schauenstein κτλ. κτλ.

Ἐξοχότατε Κόμη !

Συνημμένως ύποβάλλω μετὰ σεβασμοῦ τὸ περιεχόμενον τοῦ ἀναγνωσθέντος διὰ τοῦ γραμματέως Major Fraser ἐνώπιον τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἰονίου Πολιτείας κατὰ τὴν 1ην τρέχοντος μηνὸς ἐκ τῇ ἐνάρξει τῶν ἔργασιῶν τοῦ Κοινοβουλίου λόγου τοῦ Λόρδου Sir Ward, οὗτος ἡ ἀπήχησις ύπηρξε πανηγυρική.

Ο λόγος τοῦ Λόρδου Sir Ward, ἢτοι συντεταγμένος ύπὸ πνεῦμα

¹⁾ Πρβλ. Ἀραβαντιοῦ : Χρονογραφία τῆς Ἡπείρου, 1856, ἐν σελ. ε' προλόγου.

«Η Ἡπειρος . . . ἐπέρρωτο διελθεῖν ἀπαισιώτατον και τὸ χιλιοστὸν ὀκτακοσιοστὸν πεντηκοστὸν τέταρτον ἔτος, προσβληθεῖσα ύπὸ κλύδωνος τῆς Ἡπειρο-Θετταλικῆς ἐπαναστάσεως ἐξ ἥς ποικίλας και γαγγραινώδεις πληγὰς ύπέστησαν οἱ λαοὶ αὐτῆς. Ἐν τῷ θυησιγόνῳ αὐτῷ ἀγῶνι περὶ τὰ (100) ἑκατὸν χωρία και κῶμαι τῆς χώρας ταύτης ἡρημώθησαν καθ' ὅτι διὰ πυρός, μαχαίρας και λεηλασιῶν οἱ λυμεῶνες Ἀλβανοὶ ἐπέπεσαν κατὰ τῶν ἐν αὐτοῖς ἐνοικούντων χριστιανῶν, φιλησύχων δῆτων και ἀδελφῶν κατὰ τὸ πλεῖστον και ἐν γένει σχεδὸν οἱ κάτοικοι τῆς Μολοσσίας, Θεσπρωτίας και Ἀμφιλοχίας, δι' ἥν συνεπῆ ταῖς περιστάσεσιν ἀποτυχίαν ἔσχεν τὸ ἐπαναστατικὸν αὐτὸ κίνημα, ἔμελλον ίδεῖν τὰς οἰκήσεις αὐτῶν κατεστραμμένας, τὴν ίδιαν περιουσίαν ἀφηρηγμένην και τὴν ἑαυτῶν ὑπαρξιν ἐπὶ ξηροῦ ἀκμῆς.... Ἡ τῶν Ιωαννίνων πόλις, δη τῇ πονηρῷ ἐκείνῃ ἐποχῇ, ύπερβάσταζεν ἐν ταῖς ὁμώνιμαις και ἀγυιαῖς αὐτῆς χιλιάδας χωρικῶν χριστιανῶν, συρρευσάντων μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν χωρίων αὐτῶν, οἵτινες γυμνοὶ και λιμώττεοντες διήρχοντο, μόλις δυνάμενοι σύρειν τοὺς πόδας και ἀπευθύνειν ισχυὴν φωνὴν ἐπὶ ἐξαιτήσεως ἐλέους....»

συμφιλιωτικὸν καὶ συνίστα ἀπλῶς εἰς τοὺς βουλευτὰς νὰ λάβουν ὥπ' ὅψει ἔκείνας τὰς προϋποθέσεις αἵτινες θὰ ἡσαν ἀνυψωτικαὶ διὰ τὴν Ἰόνιον Πολιτείαν.

Ἐν σχέσει μὲ τὴν πολιτικὴν ἀποψιν δι Sir Ward παρέλειψε κάθε προτροπὴν ἢ ἀπειλὴν κατὰ τὸ ἐπίσημον γεῦμα, ὅπερ ἐδόθη πρὸς τιμὴν τοῦ Λόρδου.

Τὸ Κοινοβούλιον ἀποτελεῖται ἐκ 41 βουλευτῶν ὥπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Δρος Βραΐλα-Αρμένηδδοι πλὴν 1-2 εὑρίσκονται ἐνταῦθα. Περὶ τῶν σπουδαιοτέρων γεγονότων κατὰ τὸν χρόνον τῆς τριμήνου συνεδρίας τοῦ θὰ ὑποβάλω λεπτομερεῖς ἐκθέσεις.

Ἐπὶ τούτοις παρακαλῶ ὅπως μοι ἐπιτρέψῃτε, Ἐξοχώτατε, ὅπως ὑποβάλω εἰς τὴν Υμετέραν Ἐξοχότητα μικρὰν ἔκθεσιν περὶ τῶν ἐν Ἡπείρῳ. Κατὰ τὰς ἐξ Ἑλλάδος, Κεφαλληνίας πληροφορίας ὡς καὶ κατὰ τὰς ἐνταῦθα κυκλοφορησάσας διαδόσεις, ἐὰν συνεπείᾳ τῶν πολεμικῶν γεγονότων αἱ Ἀγγλικαὶ φρουραὶ ἀποσυρθῶσιν ἐκ Κερκύρας καὶ τῶν ἄλλων νήσων, θὰ ἀντικατασταθῶσιν ὥπὸ Πορτογαλλικῶν (;) στρατευμάτων. Πολλοὶ ἔχουν τὴν γνώμην ὅτι διὰ τὴν Ἀγγλίαν ἡ παροῦσα κατάστασις ἐν Ἑλλάδι καὶ Ἡπείρῳ εἶναι εὔνοϊκὴ ὥστε νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς εὐκαιρίας καὶ χρησιμοποιήσῃ ταύτην ἐν τέλει δὲ ἐπιτύχῃ τὴν κατάληψιν τῆς σπουδαίας νήσου Cadien (Κορήτης) τὴν ὅποιαν πρὸ τόσου καιροῦ ἐποφθαλμιᾶ.

Ἀναμένεται ἐνταῦθα μετὰ βεβαιότητος ὅτι θὰ φθάσῃ μὲ τὸ πρῶτον ταχυδρομικὸν πλοῖον καὶ ἡ ἀγγελία τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου τῆς Ἀγγλίας κατὰ τῆς Ρωσσίας.

Οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς Ἀγγλικῆς φρουρᾶς μὲ μεγάλην ἀνυπομονησίᾳ ἀναμένουν εἰδήσεις ἐκ τοῦ θεάτρου τοῦ πολέμου καθὼς καὶ νεωτέρας διαταγὰς διὰ τὸν περαιτέρω προορισμὸν τῶν.

Παρακαλῶ ὅπως δεχθῆτε τὴν ἔκφρασιν τοῦ βαθυτάτου σεβασμοῦ μου.

EISENBACH

*Αριθ. 468.

Ἐν Πρεβέζῃ τῇ 2 Μαρτίου 1854.

Πρὸς τὸ ἔρδοξον Γενικὸν Καισαροβασιλικὸν Προξενεῖον Αντρίας.

Κέρκυραν

Ἀπόσπασμα ἀποσταλείσης ἔκθέσεως. . . . .
« . . . . . 1 Μαρτίου 6η μεταμεσημβρινὴ ὥρα.

Τῇ προσκλήσει τοῦ ἐνταῦθα Ἀγγλου Προξένου Sir Schmidt Sanders 100 Ἀγγλοι ναῦται μεθ' ἐνὸς πυροβόλου, προερχόμενοι ἐκ πολεμικοῦ Ἀγγλικοῦ σταθμεύοντος εἰς Ἀγίαν Μαύραν, ἀπενιβάσθησαν σήμερον

εἰς τὴν πόλιν, διῆλθον ἐπιδεικτικῶς διὰ τῆς κυριωτέρας ὁδοῦ, ἔμπροσθεν τοῦ Ἀγγλικοῦ Προξενείου, καὶ διενυκτέρευσεν εἰς τὸ σχολεῖον τῆς πόλεως. Σήμερον ὅμως τὴν 4 μ. μ. ἐπιβάντες ἐκ νέου λέμβων καὶ κατευθύνθεντες εἰς "Ἀκτιον πρὸς ἐκτέλεσιν Γυμνασίων δὲν ἐπανῆλθον εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ' ἐπέστρεψαν ἐκ νέου εἰς ἄγιαν Μαῦραν».

'Ἐκ τοῦ Καισαροβασιλικοῦ Προξενείου τῆς Αντρίας ἐν Πρεβέζῃ.

'Ο Προξενικὸς πράκτωρ

N. A. GIUROVIGH

'Ἄριθ. 456.

Ἐν Πρεβέζῃ τῇ 10 Μαρτίου 1854.

Πρὸς τὸ Καισαροβασιλικὸν Προξενεῖον Αντρίας

Κέρκυραν

('Απόσπασμα ἐκ τῆς ἐν λόγῳ ἐκθέσεως).

«Οἱ ὅθιωμανοὶ πρόκριτοι Πρεβέζης ἐκ φόβου ἐκλείσθησαν τὴν 5ην ίσταμένου μηνὸς εἰς τὸ φρούριον μὲ τὰς οἰκογενείας των.

'Ο ἐνταῦθα "Αγγλος Πρόξενος διεμαρτυρήθη εἰς τὸν Διοικητὴν τονίσας ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο δὲν ὑπαγορεύεται ὑπὸ τῆς ἀνάγκης τῶν πραγμάτων καὶ θὰ εἶχεν ὅχι εὐχάριστον ἀντίκτυπον εἰς τοὺς ξένους ὑπηκόους καὶ λοιποὺς ὁρατίδες οἵτινες παραμένουν εἰς τὴν πόλιν. 'Ο Διοικητὴς κατόπιν τούτου ὑπεσχέθη ὅτι θὰ διατάξῃ τὰς εἰς τὸ φρούριον καταφυγούσας οἰκογενείας ὅπως ἐπιστρέψουν εἰς τὴν πόλιν.

Τὴν 6ην ίσταμένου ἀφίχθη ἐνταῦθα μὲ εἰδικὴν ἐντολὴν ἐκ μέρους τῆς "Υψηλῆς Πύλης ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ὁ Φουάτ-Ἐφένδης.

'Η ἀφίξις τούτου ἐχαιρετίσθη διὰ κανονιοβολισμῶν ὃι φέντων ἐκ τῶν πυροβολείων τοῦ φρουρίου.

'Αργότερον ἀνεγνώσθη φιρμάνιον τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Σουλτάνου, ὅπερ ἐκόμισεν ὁ Φουάτ-Ἐφένδης καὶ διὰ τοῦ ὅποίου προτρέπονται ὅλοι ἡδιακρίτως οἱ ὑπήκοοι ὅπως παραμένουν ἥσυχοι μὴ δελεᾶζόμενοι ἀπὸ τὰς προτροπὰς καὶ προκηρύζεις τῶν ἐπαναστατῶν.

'Ο ἐνταῦθα "Αγγλος Πρόξενος Sidney Schimith Sanders ἐπεσκέφθη σήμερον τὸν Φουάτ-Ἐφένδην παραμείνας ἐπ' ἀρκετόν.

'Ο ὑποφαινόμενος ἐπεσκέφθην ἐπίσης τὴν 7ην ίσταμένου τόσον τὴν Α. Ἐξοχότητα τὸν Φουάτ-Ἐφένδην ὃσον καὶ τὸν Ὁσμᾶν-Πασσᾶν ἀμφότεροι μὲ διεβεβαίωσαν ὅτι ἡ ἀποστολὴ τοῦ πρώτου δὲν σκοπεῖ εἰς ἄλλο τι παρὰ εἰς τὴν χρησιμοποίησιν ὅλων τῶν πρὸς εἰρήνευσιν μέσων ἀποφευγομένης τῆς αίματοχυσίας. 'Εγκατέστησε τὸ Στρατηγεῖον του ἐν Πρεβέζῃ καὶ ἐδημοσίευσε προκηρύζεις ἀμνηστείας πρὸς ὅλους ὅσοι ἥθελον ἐπανέλθει ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ Σουλτάνου.

Τὴν θην ἰσταμένου ἐνεφανίσθη εἰς τὸν λιμένα Ἀγγλον ἀτμόπλοιον ἐφ' οὐ ἐπέβαινεν ὁ στρατηγὸς Sir Henry Ward.

"Αμα τῇ ἀφίξει του εἰς τὴν πόλιν ἔσχε μακρὰν συνέντευξιν μὲ τὸν Φουάτ-Ἐφένδην.

'Αργότερον μετέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ φρούριον, τὴν δὲ 3 μ. μ. ἀνεχώρησεν.

Κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐπιβιβάσεως, τὰ πυροβολεῖα τοῦ φρουρίου ἔχαν ρέτησαν διὰ τῶν κεκανονισμένων βολῶν.

"Ἐκ τοῦ Αντιριακοῦ Προξενικοῦ Πρακτορείου
ὅ Προξενικὸς Πράκτωρ
N. A. GIUROVICH

*Ἀριθ. 22.

Μία υηματική διακοίνωσις ἀπευθυνθεῖσα ὑπὸ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης εἰς τοὺς πρεσβευτὰς Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας τὴν 9 Μαρτίου 1854.

("Ὑπεβλήθη διὰ τῆς ὑπὸ ἀριθ. 22/13 Μαρτίου 1854 ἀγαφορᾶς τοῦ βαρώνου Karl Bruck πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Βιέννης).

Αἱ ταραχαὶ αἵτινες ἔλαβον χώραν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ἀρτης καὶ τῶν Ἀγράφων, αἱ σκηναὶ αἵτινες ἐπίσιης ἔλαβον χώραν ἐν Ἀθήναις πρὸ τῆς Ὁθωμανικῆς Πρεσβείας καθὼς καὶ ὅλα τὰ ἔκτροπα τὰ σημειωθέντα ἀπανταχοῦ τῆς Ἐλλάδος, εἶναι βέβαια γνωστὰ εἰς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα. Αἱ δοθεῖσαι ἀπαντήσεις εἰς τὰς προφορικὰς καὶ γραπτὰς διαμαρτυρίας τοῦ Νεζήρ-βέη, ἐπιτειραμμένου τῆς Ἐλληνικῆς Κυβερνήσεως ὡς καὶ αἱ ἔξηγήσεις αἱ δοθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Ἐλληνος Ὑπουργοῦ Μεταξᾶ, εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνίσχυροι νὰ ἀποκαταστήσουν μίαν δικαίωσιν τῶν πραγμάτων. Οὕτω ἡ Ἐλλὰς παρίσταται ἀμέτοχος τῶν ἔκτος τῶν συνόρων τῆς συμβάντων τὰ γεγονότα δημοσίᾳ, καθὼς μαρτυρεῖ μία προκήρυξις τῶν κατοίκων Ἀρτης περιέχουσα τὰς διαμαρτυρίας των καὶ ἀποσταλεῖσα καὶ εἰς Ἀθήνας, προυκάλεσαν ἐνθουσιασμὸν οὐ μόνον ἐν Ἀθήναις ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλα μέρη τοῦ Βασιλείου. Δεδομένου δὲ ὅτι ὁ πληθυσμὸς τῶν Ἀθηνῶν ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ 3/4 ἀπὸ μετανάστας ἐκ τῶν γειτονικῶν ἐπαρχιῶν, ἔξηγεῖται πῶς ἔλαβον χώραν αἱ ἀσύμφροδοι αὐταὶ ἐκδηλώσεις.

Ἡ Ἐλληνικὴ Κυβέρνησις δὲν ἤδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ εὐθὺς ἀμέσως τὴν ἔκρηξιν τῶν γεγονότων αὐτῶν καὶ ἥτο ὑποχρεωμένη νὰ ἐνεργήσῃ βραδέως.

Τὰ ὑπὸ τῆς Ἐλλάδος ληφθέντα μέτρα διὰ τὴν παρεμπόδισιν τῶν Ἐλλήνων δημοσίᾳ εἰσέλθουν ἐπὶ Τουρκικοῦ ἐδάφους δὲν θὰ ἤδύναντο νὰ κριθῶσιν ἐπαρκῆ. Ἡ Ἐλληνικὴ Κυβέρνησις καὶ ἡ ἐν Κωνσταντινούπολει

ἀποστολή της ἰσχυρίζονται ὅτι ἐὰν ἡ Ὅψηλὴ Πύλη καταβάλῃ προσπαθίας πρὸς καθησύχασιν τῶν ταραχῶν τῶν συνόρων καὶ ὑποχρεώσῃ νὰ ἐπανακάμψουν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ ἔκειθεν εἰσελθόντα ἄτομα, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θὰ συμπεριφερθῇ ἔναντι τούτων σκληρότατα.

Ο κ. Μεταξᾶς προσέθεσεν ἀκόμη ὅτι ἐπεφορτίσθη νὰ παράσχῃ διαβεβαιώσεις περὶ τῶν διαθέσεων τῆς Κυβερνήσεως του ὅτι θὰ καταβληθῶσιν προσπάθειαι ὅπως παρεμποδισθῶσιν αἱ ἀσύμφοροι αὐταὶ πράξεις, δὲν ἥδυνατο δύμως νὰ παράσχῃ καὶ ἐπισήμους ὑποσχέσεις.

Ἐν πρώτοις ἡ δημοσιευθεῖσα προκήρυξις δὲν εἶδε τὸ φῶς της εἰς τὴν "Αρταν", ἀλλὰ παρεσκευάσθη καὶ ἐχαλκεύθη ἐν Ἑλλάδι μὲ σκοπὸν τὴν διέγερσιν τῶν πνευμάτων.

Ἐὰν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ ἐνθουσιασμὸς ὁ ἐκδηλωθεὶς ἐν Ἑλλάδι ἡτο-
ἀποτέλεσμα τῶν γεγονότων ἀτινα ἔλαβον χώραν εἰς τὸ μέτωπον, εἶναι ἐπί-
σης γνωστὸν ὅτι τὰ αὐτὰ γεγονότα παρήχθησαν διὰ τῆς ἔξεγέρσεως ἔκει-
των οἵτινες ἥλθον ἐξ Ἑλλάδος εἰς τὴν Τουρκίαν.

"Οτε δὲ Γρίβας, ὁ Καραϊσκάκης καὶ ὁ στρατηγὸς Τζαβέλλας καὶ τόσοι
ἄλλοι γνωστοὶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως διέρχον-
ται τὸ μέτωπον, ὑποθάλλοντες μίαν παραίτησιν προσποιητήν, εὐρισκόμε-
νοι δὲ ἐπὶ Τουρκικοῦ ἐδάφους προκαλοῦσιν ἀμσως τὴν ἐπανάστασιν καὶ
τὴν συνεργασίαν των μετὰ τῶν ἐπαναστατῶν, πῶς εἶναι δυνατὸν ἐν τοι-
αύτῃ περιπτώσει νὰ πεισθῇ τις ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εἶνε ἀνεύθυ-
νος. Ἐὰν δὲ ἥθελομεν ὑποθέσῃ ὅτι ὅλοι οἱ κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν εἶναι
μετανάσται, εἶναι δύσκολον νὰ ἐννοήσῃ τις πῶς ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνη-
σις, τῆς δποίας σήμερον τυγχάνουν ὑπῆκοοι, τολμᾶ νὰ παραπονήται καὶ
νὰ ἰσχυρίζεται ὅτι εἶνε ἀνίσχυρος νὰ τοὺς τιμωρήσῃ, ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο
περὶ ξένων. Προθάλλεται ἡ ἀξίωσις ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Σύνταγμα ἀντιτί-
θεται πρὸς τοῦτο. Ἄλλὰ δύναται τις νὰ παριδεχθῇ ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν
Σύνταγμα εἶνε τόσον ἀντίθετον πρὸς τὸ δίκαιον τῶν ἄλλων Ἐθνῶν καὶ
προστατεύει τὰ ἄτομα τὰ δποῖα διέρχονται διὰ νὰ καλέσουν εἰς ἐπανά-
στασιν τοὺς ὑπηκόους μιᾶς Δυνάμεως γείτονος εὐρισκομένης ἐν εἰρήνῃ;

Ἐὰν μία Κυβέρνησις ἐξ ἀδυναμίας ἐπιτρέπῃ τόσην ἐλευθερίαν εἶναι
δῆσια τοῦ δνόματός της;

Τὰ ληφθέντα μέτρα δὲν δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἐπαρκῆ καὶ ἐὰν
πρὸς στιγμὴν δεχθῶμεν ὅτι ἐὰν ἡ Ὅψηλὴ Πύλη ἀναγκάσῃ τοὺς ἐξ Ἑλ-
λάδος εἰσελθόντας ἐπὶ Τουρκικοῦ ἐδάφους νὰ ἐπανακάμψουν εἰς Ἑλλάδα,
τότε οἱ Ἑλληνες θὰ τοὺς μετεχειρίζονται αὐστηρότατα καθὼς διαβεβαι-
οῦν· ἄλλὰ δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἐννοήσῃ τις ὅτι ἡ γλῶσσα αὐτὴ ἀπο-

¹⁾ Πρβλ. δημοσιευθεῖσαν Προκήρυξιν ἐν τοῖς ὅπισθεν.

κρύπτει τὴν προσπάθειαν διαφυγῆς τῆς ὑποχρεώσεως καὶ παροχῆς χρόνου ὥστε νὰ προσλάβουν ἔκτασιν τὰ γεγονότα. Εἶνε ἐπίσης ἐκπληκτικὸν ὅτι μία Κυβέρνησις δύναται νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ἐπαναστάτας ὅταν θὰ ἐπανέλθουν εἰς τὴν χώραν της, ἀδυνατεῖ ὅμως νὰ τοὺς συγκρατήσῃ ὅταν πρόκειται νὰ ἔξελθουν ἐκ ταύτης. "Ἐκαστος γνωρίζει ὅτι αἱ ἑταιρίαι θὰ ἀνοίξουν ἐράνους πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος, ὅτι στρατιῶται θὰ ἀποσταλοῦν καὶ ἔηράν καὶ κατὰ θάλασσαν καὶ πολεμεφόδια ἐπίσης θὰ παρασχεθῶσιν εἰς τὴν χώραν ἡτις θέλει νὰ ἔξεγερθῇ. Γίνεται ἔξαγωγὴ ἐκ τῶν φυλακῶν τῶν ἔγκληματιῶν καὶ ἀποστέλλονται οὗτοι εἰς τὸ μέτωπον.

Εἰς ποίαν χώραν εἴνε δυνατὸν νὰ ἴδῃ τις τοιαῦτα πράγματα νὰ γίνωνται δημοσίᾳ ἐάν δὲν τυγχάνουν τῆς εὐνοίας καὶ συμπαθείας τῆς Κυβερνήσεως; Τὸ ἀληθὲς αἴτιον τῶν ἐπαναστατικῶν πράξεων, δι' ἃς παραπονεῖται ἡ Ὑψηλὴ Πύλη, είναι ἡ ἐκδηλωθεῖσα ἀπό τινος χρόνου ἐπιθυμία τῆς ἐνώσεως τῶν ἐπαρχιῶν Τρικκάλων καὶ Ἰωαννίνων μὲ τὴν Ἑλλάδα, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἀπασχολήσεως τῆς Ὑψηλῆς Πύλης μὲ τὴν παρουσαν κατάστασιν.

Συνεπῶς ἐπειδὴ παρόμοιαι σκέψεις δὲν ἀρμόζουν ποσῶς εἰς Κυβέρνησιν φιλικήν, ἡ Ὑψηλὴ Πύλη ενδίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκθέσῃ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν τὰ δίκαια αἴτήματα τὰ δποῖα κρίνει ἀπαραίτητα πρὸς ἔξασφάλισίν της. Πιστὴ εἰς τὸ δόγμα τῆς εὐθύτητος καὶ τῆς δικαιοσύνης, ὅπερ τὴν διαχρίνει πανταχοῦ, δὲν ζητεῖ ἵκανοποίησιν διὰ τὰς σκηνὰς τῆς ἐν Ἀθήναις Πρεσβείας. 'Αλλὰ ζητεῖ 1) ὅπως ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀποκηρύξῃ τὰς Ἐταιρίας καὶ τὰς ἐνεργείας των, 2) ὅπως ἀσκήσῃ ἐπαγρύπνισιν ἀποτελεσματικὴν ἐπὶ τῶν συνόρων εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος ἐπὶ Τουρκικοῦ ἐδάφους ἀνθρώπων τόσον ἐπικινδύνων, καὶ 3) νὰ προσπαθήσῃ νὰ ἐπανακάμψῃ υπερβατικούς οὗτος διῆλθον τὰ σύνορα δικηρύσσουσα ὅτι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θέλει τιμωρήσῃ τούτους αὐστηρότατα.

Ἄνταὶ είναι αἱ ὑποδείξεις μιᾶς φιλικῆς Κυβερνήσεως. "Εὰν εἰς πάντα ταῦτα ἀτίνα διὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐπιτετραμμένου τῆς ἡ Ὑψηλὴ Πύλη θὰ διαβιβάσῃ, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δὲν ἀπαντήσῃ εὐνοϊκῶς, θὰ παραστῇ ἀνάγκη ὅπως οὗτος ἐγκαταλεύῃ τὰς Ἀθήνας καὶ ἐπανακάμψῃ ἐνταῦθα μὲ τὸ προσωπικὸν τῆς Πρεσβείας" ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει θὰ ἐγκαταλεύῃ τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Πρεσβεία.

"Η σπουδαιότης τῶν γεγονότων δὲν ἐπιτρέπει τὴν διακοπὴν τῶν πολιτικῶν καὶ ἐμπορικῶν σχέσεων. "Η Ὑψηλὴ Πύλη θεωρεῖ καθηκόν της νὰ καταστήσῃ ἐνημέρους τῶν γεγονότων τὰς Δυνάμεις, αἵτινες τυγχάνουν προστάται τῆς Ἑλλάδος, καὶ αἵτινες ενδίσκονται καὶ εἰς φιλικὰς σχέσεις μὲ τὴν Τουρκίαν. Πεποιθώς ὅτι ἡ φιλικότης τῆς Κυβερνήσεως Ὅμων θὰ

ἀποδοκιμάση τὴν ἀσύμφωνον στάσιν τῆς Ἑλλάδος καὶ ὅτι θὰ ἥθελεν ὑποδεῖξῃ τὰ κατάλληλα μέτρα, εἶμαι ἐπιφορτισμένος κατόπιν διαταγῆς τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Σουλτάνου νὰ φέρω εἰς γνῶσιν τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος ταῦτα ὅπως καὶ εἰς τὸν συνάδελφον Ὑμῶν πρεσβευτὴν τῆς Ἀγγλίας (Γαλλίας).

Δράττομαι τῆς εὐκαιρίας διπλωματικῶν διαβεβαιώσω τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα κτλ.

ΜΟΥΣΤΑΦΑ ΡΕΣΗΔ

'Αριθ. 54.

Μετάφρασις μιᾶς ρηματικής διακοινώσεως ἀπευθυνθείσης διὰ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης
εἰς τοὺς Πρεσβευτὰς Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας τῆς 1ην Ιουλίου 1854.

(Ὑπεβλήθη διὰ τῆς ὥπ' ἀριθ. 54 τῆς 3ης Ιουλίου 1854 ἀναφορᾶς τοῦ Βαρώνου Carl Brück πρὸς τὸ Ὑπουργ. Ἐξωτερικῶν τῆς Αντιρίας).

«Εἶναι ἀνωφελὲς νὰ ὑπομνήσωμεν κάτι τι ὅπερ ἀποτελεῖ περιφρόνησιν τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων (δεδομένου ὅτι ἡ Ὑψηλὴ Πύλη εὑρίσκετο ἐν εἰρήνῃ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν)· δηλαδὴ τὸ γεγονός ὅτι ἔνοπλοι δυνάμεις προελθοῦσαι ἐξ Ἑλλάδος διέβησαν τὰ σύνορα καὶ ἤχισαν ἐχθροπραξίας ἐπὶ Τουρκικοῦ ἐδάφους χωρὶς ἡ Ὑψηλὴ Πύλη ἢ οἱ ὑπήκοοί της νὰ παράσχουν οἵανδήποτε ἀφορμήν. Εἶχε συνεπῶς αὕτη τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰ γεγονότα αὐτὰ διὰ μιᾶς κηρύξεως πολέμου πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ διὰ μιᾶς κατασχέσεως τῶν πλοίων τῶν Ἑλλήνων ἀτινα εὑρίσκοντο εἰς τοὺς διαφόρους διθωμανικοὺς λιμένας. Ἐν τούτοις δην ἀπεμακρύνθη τῆς τακτικῆς τῆς συνήθους μετριοφροσύνης καὶ ἥρκεσθη νὰ διακόψῃ τὰς διπλωματικὰς καὶ ἐμπορικὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν.

Σήμερον ἐπίσης προτίθεται νὰ παράσχῃ ἔτερον δεῖγμα τῶν δικαίων διαθέσεων αἴτινες τὴν διακρίνουν εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς περιοριζομένη εἰς τὰς κάτωθι διατυπωμένας διαθέσεις της· καὶ ἐπειδὴ ἡ πραγματοποίησις τοῦ σχεδίου τῆς ταχείας ἀποκαταστάσεως σταθερῶν καὶ φιλικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο Κυβερνήσεων θὰ ἔξαριθῇ ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῶν διαφόρων ὅρων τοὺς ὅποιους δικαιοῦται ἡ Ὑψηλὴ Πύλη νὰ διατυπώσῃ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Σουλτάνος ἔλπει ὅτι οἱ Ἐξοχώτατοι σύμμαχοί του, Γαλλία καὶ Ἀγγλία, Προσιάτιδες τῆς Ἑλλάδος, θὰ ἐκτιμήσουν δεόντως τὸ ζήτημα εἰς τὴν δικαίαν του ἀξίαν καὶ θὰ συντείνουν εἰς τὴν ἀποτελεσματικὴν ἔκβασίν του.

Δεδομένου ὅτι οἱ νέοι Ὑπουργοὶ τῆς Ἑλλάδος διεκήρυξαν ὅτι δὲν θὰ ἀκολουθήσουν τὴν ὅδὸν τῶν προκατόχων των, ἀλλὰ ὅτι προτίθενται

νὰ ἀκολουθήσουν σύστημα εἰρηνικὸν καὶ δίκαιον, λαμβανομένης δὲ ὅτι
ὅψει ἐπίσης τῆς διαπιστώσεως ὅτι μεταξὺ τῶν κατοίκων τῶν Ἑλληνικῶν
νήσων οἱ κάτοχοι πλοίων καὶ ἐμπορευόμενοι δὲν ἐπιχροτοῦν τὰ γνωστά,
γεγονότα, ἀλλὰ τούναντίον ψέγουν παρομοίας ἐνεργείας, ἡ Κυβέρνησις
τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος ὁ Σουλτάνος θεωρεῖ ἄξιον νὰ ἀνταποκριθῇ
πρὸς τὰς δικαίας ἀξιώσεις διὰ μιᾶς πράξεως γενναιόφρονος, ἐπιτρέπει την
νεπῶς εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ἐμπορικὰ πλοῖα ἀνευ ἔξαιρέσεως νὰ ταξιδεύουν
ὑπὸ τὴν ἴδιαν του ἔκαστον σημαίαν καὶ νὰ προσαρμόζωνται καὶ εἰς τοὺς
Οθωμανικοὺς λιμένας διεξάγοντες τὸ ἐμπόριόν των.

"Ἐν τούτοις θύμως, ἐπειδὴ ἡ διακοπὴ τῶν διπλωματικῶν σχέσεων ἔξα-
κολουθεῖ καὶ συνεπῶς οἱ πρόξενοι καὶ οἱ λοιποὶ ἐπιτετραμμένοι τῆς
Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως δὲν θὰ ἥδυναντο νὰ γείνουν δεκτοί, θὰ παρί-
στατο ἀνάγκη δπως τὰ ἐμπορικὰ πλοῖα παραμείνουν προσωρινῶς ὑπὸ^{παρατείνεται}
τὴν προστασίαν τῆς Υψηλῆς Πύλης.

"Ἐπὶ πλέον, ἐπειδὴ δύο μεγάλαι ἐπαρχίαι, ἡ τῶν Ιωαννίνων καὶ τῶν
Τρικκάλων, ἥρημάθησαν κατὰ τὸ πλεῖστον, θὰ χρειασθῶσιν ἀρκετὰ ἵη
διὰ νὰ δρθοποδήσουν.

"Εξ ἄλλου μέγας ἀριθμὸς ἀθώων γυναικῶν καὶ παιδιῶν εὔρον τὸν
θάνατον ὑπὸ τὰς σφαίρας τῶν ἔξ Ελλάδος εἰσβαλλόντων σωμάτων, διαρ-
παγεισῶν ἐπὶ πλέον τῶν περιουσιῶν των καὶ τῶν τιμαλφῶν ἀντικειμέ-
νων των.

"Ως ἀντιστάθμισμα πάντων τούτων ἡ Υψηλὴ Πύλη ἀρκεῖται εἰς μίαν
ἴκανοποίησιν δοθησομένην ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

"Ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ πλέον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀξιώσῃ μίαν ἐπαρκῆ ἀπο-
ζημίωσιν διὰ τὰς ἀπωλείας καὶ τὰς προξενηθείσας ζημίας περὶ ὧν ἀνα-
φέρομεν ἀνωτέρῳ, προτείνει δπως αἱ δύο Κυβερνήσεις ἀρκεσθοῦν εἰς τὸ
νὰ προσδιορίσουν τὴν βάσιν αὐτῆς τῆς ἀποζημιώσεως.

Συνεπῶς, ἡ Υψηλὴ Πύλη, ἔχουσα ἐν τέλει τὸ δικαίωμα νὰ ἔξασφα-
λισθῇ εἰς τρόπον ὃστε νὰ μὴν ἐπαναληφθοῦν ἐν τῷ μέλλοντι παρόμοιαι
ἀδικίαι καὶ θηριωδίαι πολεμικαί, ἀπεφάσισεν δπως ἀγαμείνη τὴν σχετι-
κὴν διευθέτησιν ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς παρούσης
πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβερνήσιν, δπότε ἐν περιπτώσει μὴ ἀποδοχῆς τῶν
δικαίων της ἀξιώσεων, ἡ παραχθεῖσα εὐκολία εἰς τὴν ἐμπορικὴν ναυτι-
λίαν βεβαίως θὰ ἀνασταλῇ.

Ἐνελπιστῶν διὰ τὴν Ἡγεμονίαν θὰ δεχθοῦν εὐχαρίστως τὰς
εἰρηνικές προτάσεις διατνεομένας ἀπὸ πνεῦμα εὐθυκρισίας καὶ μετριότη-
τος καὶ αἵτινες διελαύνονται ἀπὸ εἰλικρινῆ ἐπιθυμίαν τῆς Υψηλῆς Πύ-
λης τοῦ νὰ ἔξαλειφθῇ πᾶσα διαταραχὴ τῶν σχέσεων μεταξὺ ταύτης καὶ
τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἔχω τὴν τιμὴν ἐπωφελούμενος τῆς εὐκαι-

φίας ταύτης, γινομένης κατ' ἐντολὴν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Σουλτάνου, νὰ ἀνανεώσω πρὸς τὴν Ὑμετέραν ἔξοχότητα τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἄκρας ἐκτιμήσεως μεθ' ἡς κτλ.

ΜΟΥΣΤΑΦΑ ΡΕΣΗΔ

'Ἄριθμ. 37.

'Αντίγραφον μιᾶς ρηματικῆς διακοινώσεως τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβευτοῦ τῆς Αντορίας κόμητος Karl Brück πρὸς τὴν Ὑψηλὴν Πύλην καὶ ὑποβληθείσης διὰ τοῦ ἥπ' ἀριθ. 37 καὶ ὑπὸ χρονολογίαν 4 Μαρτίου 1854 ἐγγράφου του εἰς τὸ 'Υπουργεῖον Ἑπεριοχῶν Αντορίας.

Τῆς Αὐτοκρατορικῆς Αὐλῆς τῆς Αντορίας συμμεριζομένης τὴν γνώμην τῶν Κυβερνήσεων Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας ὅτι τὸ ἀσφαλέστερον μέσον πρὸς κατάπαυσιν τῆς ἐν 'Ηπείρῳ καὶ Θεσσαλίᾳ ἐκραγείσης ἐπαναστάσεως καὶ πρὸς παρεμπόδισιν ἐπὶ τοῦ παρόντος λήψεως βιηθείας τῶν ἐπαναστατῶν ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος θὰ ἦτο ἡ ἐγκαθίδρυσις ζώνης στρατιωτικῆς ἐπὶ τῶν πρὸς τὴν Ἑλλάδα συνόρων τῆς Ὁθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, ὑπὸ τῶν εἰρημένων δυνάμεων ἐθεωρήθη καθῆκον ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ μὲδὲ κοινοῦ πρότασις ἐνὸς τοιούτου μέτρου, ἀφ' ἑτέρου ἢ δὲ ὑφ' ἐκάστης τούτων ἀποστολὴ ἐνὸς ἀριθμοῦ στρατευμάτων ἐπὶ τοῦ εἰρημένου μετώπου.

Λαμβανομένου ὥπ' ὅψει τοῦ ἐνδιαφέροντος ὅπερ ὁ Ὑψηλός μας Κύριος ἐξεδήλωσε πάντοτε πρὸς προστασίαν τῆς ἀκεραιότητος τῆς Ὁθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ τῆς ταχείας ἀποκαταστάσεως εἰρήνης εἰς τὴν Ἀνατολήν, ἡ Μεγαλειότης του ἐδείχθη διατεθειμένη νὰ συντονίσῃ τὸ ὡς δινοῦ μέτρον συμβουλευόμενος ἐκάστοτε τὰς ἵδιαιτέρας συνθήκας αἱ δποῖαι ὡς ἐκ τῆς γεωγραφικῆς καὶ στρατιωτικῆς θέσεως ὕφειλον νὰ κανονίσουν τὴν συμμετοχήν του.

Συνεπῶς ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης εἶναι ἔτοιμος νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὰ παράλια Πρεβέζης καὶ Ἀρτης μερικὰ πολεμικά, ἀτινα συνενούμενα μετὰ τῶν ἄλλων φίλων δυνάμεων, ὡς καὶ τῶν τῆς Ὑψηλῆς Πύλης τοιούτων, θὰ εἶχον ὡς σκοπὸν νὰ προστατεύσουν ἀπὸ θαλάσσης τὰς ἐπιχειρήσεις τῶν στρατευμάτων ἀτινα θὰ ἐσχημάτιζον τὴν πολεμικὴν ζώνην.

Ἐπὶ πλέον ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης θὰ συγκατείθετο νὰ διατάξῃ ἀριθμὸν στρατευμάτων καταυλιζομένων εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Καττάρου νὰ προελάσουν πρὸς τὴν Ἀλβανίαν, τῆς ἐπιδείξεως ταύτης σκοπούσης ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ παρεμποδίσῃ τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἐπαναστάσεως πρὸς βιορρᾶν τῆς ἐπαρχίας ταύτης, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ἐπιβληθῇ ἀπὸ τοῦ Μαυροβουνίου ἐν περιπτώσει καθ' ἥν ἥθελε τοῦτο ἀποπειραθεῖ νὰ ἐνωθῇ μετὰ τῶν ἐπαναστατῶν. Ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν

λόγῳ μέτρων ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν ναυτικῶν δυνάμεων ἐπεφόρτισε τὸν κάτωθι ὑπογεγραμμένον νὰ συννενοηθῇ προκαταρκτικῶς μὲ τὴν Ὑψηλὴν Πύλην διὰ νὰ ἔξασφαλίσῃ τὴν συγκατάθεσίν της καὶ διὰ νὰ προκαλέσῃ τὴν ἔκδοσιν ἐκ μέρους ταύτης πρὸς τὰς διοικητικὰς καὶ στρατιωτικὰς ἀρχὰς τῶν Ὀθωμανικῶν ἐπαρχιῶν τῶν ἀπαραιτήτων διαταγῶν ὡστε νὰ εἴναι γνωστὴ ἐκ τῶν προτέρων ἢ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν δρᾶσις τῶν στρατευμάτων τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Ὑψηλοῦ Αὐθέντου μου.

Ο ὑπογεγραμμένος φέρων εἰς γνῶσιν τὰ ἀνωτέρω τῆς Αὐτοῦ Ἐξοχότητος τοῦ Ρεσήδ-Πασᾶ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν πρὸς τὸν ἀντιλόπσωπον τῆς Αύστριας τῇ 18 Μαΐου 1854

Άριθ. 41.

Μετάφρασις μιᾶς ρηματικῆς διακοινώσεως ἀπευθυνθείσης ὑπὸ τοῦ Ρεσήδ-Πασᾶ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν πρὸς τὸν ἀντιλόπσωπον τῆς Αύστριας τῇ 18 Μαΐου 1854

(διεβιβάσθη διὰ τῆς ὑπὸ ἀριθ. 41 καὶ ἀπὸ χρονολογίαν 18 Μαΐου 1854
ἀναφορᾶς τοῦ κόμητος Karl von Bruck πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον
τῶν Ἐξωτερικῶν Αύστριας). (—Βιέννη).

"Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω τὴν λῆψιν τῆς ρηματικῆς διακοινώσεως τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος χρονολογουμένην ἀπὸ 4 Μαΐου ἐ. ἔ., δι' ἣς μοὶ καθίσταται γνωστὸν ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Αύστριας θὰ ἀποστέλῃ μερικὰ πολεμικὰ εἰς τὰ παράλια τῆς Πρεβέζης καὶ Ἀρτης ἄτινα ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν πολεμικῶν τῶν ἀλλων συμμάχων Δυνάμεων θὰ ὑπενοήθουν ἀπὸ θαλάσσης τὰς ἐπιχειρήσεις τῆς στρατιωτικῆς ζώνης ἥτις ἐπιβάλλεται νὰ πραγματοποιηθῇ ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν συνόρων συνεπείᾳ τῶν ἐπαναστατικῶν κινημάτων, ἄτινα ἔξερδάγησαν εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν Ἱωαννίνων καὶ Τρικάλων (Θεσσαλίας), καὶ ὅτι ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Αύστριας θὰ ἡδύνατο νὰ ἀποφασίσῃ δπως δώσῃ διαταγὰς εἰς τμῆματα στρατοῦ του ἐστρατοπεδευμένα παρὰ τὸ Κάτταρον νὰ προχρήσουν πρὸς τὴν Ἀλβανίαν, μὲ σκοπὸν νὰ ἐμποδίσουν τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἐπαναστάσεως πρὸς βιορδᾶν τῆς ἐπαρχίας ταύτης καὶ νὰ ἀναχαιτίσῃ τοὺς Μαυροβουνίους, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἥθελον ἀποπειραθῆ νὰ ἐνωθοῦν μετὰ τῶν ἐπαναστατῶν· ἐν τέλει ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ὑποδεικνύει δπως δοθοῦν αἱ ἀναγκαῖαι διαταγαὶ εἰς τὰς τοπικὰς ἀρχὰς εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ Ὑψηλὴ Πύλη θὰ ἔδιδε τὴν συγκατάθεσίν της ὡς πρὸς τὰ ἔξαγγελθέντα ἀνωτέρω μέτρα.

‘Η Αύτοῦ Μεγαλειότης ὁ Σουλτάνος ἔκτιμῷ τελείως τὴν ἐπιχρατοῦσαν δόμοφωνίαν μεταξὺ τῶν Κυβερνήσεων Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας ουμμάχων τῆς Υψηλῆς Πύλης, δπος ἐπίσης καὶ τὴν ἀγαθότητα τῶν προθέσεων ἃς ἡ Αύτοῦ Μεγαλειότης ὁ Αύτοκράτωρ τρέφει πρὸς τὴν Ὁθωμανικὴν Κυβέρνησιν καὶ ἡ Αύτοῦ Μεγαλειότης ὁ Σουλτάνος δοκιμάζει δι’ αὐτὸ μίαν ὑψίστην ήκανοποίησιν.

Αἱ ἀνταλλαγεῖσαι ρηματικαὶ διακοινώσεις ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως πρὸς τὴν ἡ προλάβιον τὴν ισχὺν μιᾶς συμβάσεως εἶναι ἀναγκαῖον ὅπως προσδιορίσουν τὸ πρᾶγμα καὶ δὴ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

‘Η ἄφιξις τῶν Αύστριακῶν πολεμικῶν θὺ μάναγγελθῆ εἰς τὰς ἀρχὰς τῶν παραλίων τῆς Ἀλβανίας μέχρι Πρεβέζης.

‘Η ‘Υψηλὴ Πύλη δίδει τὴν συγκατάθεσίν της ὅπως, εἴτε αἱ στρατιωτικαὶ δυνάμεις προχωρήσουν καὶ τὴν εὐθεῖαν εἰς τὴν Ἀλβανίαν μέσω Κατάρου, εἴτε μὴ θεωρουμένου τοῦ μέτρου τούτου ἀπαραιτήτου διὰ τὴν Ἀλβανίαν, περιορισθῶσιν ὅπως εἰσέλθωσιν εἰς τὸ Μαυροβούνιον, ἐν περιπτώσει ἐκδηλώσεως ἐπαναστατικῶν διαθέσεων ἐκ μέρους τῶν Μαυροβουνίων.

Δεδομένου, ὅτι τὰ στρατεύματα ταῦτα ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ εἰσέλθουν ἀπὸ εὐθείας εἰς Ἀλβανίαν ὥφειλον νὰ διέλθουν ἐκ Μαυροβουνίου καὶ κατευθυνόμενα διὰ τοῦ Σκούταρι θὰ εἰσήρχοντο εἴτα εἰς ταύτην διὰ τῆς περιοχῆς τοῦ Μοναστηρίου, θὰ δώσῃ ἡ ‘Υψηλὴ Πύλη τὰς ἀπαραιτήτους δόηγίας εἰς τὰς κατὰ τόπους ἀρχὰς, ὥστε νὰ συμπεριφερθῶσιν αὗται φιλιῶς καὶ μὲ δλας τὰς δυνατὰς προφυλάξεις ἔναντι τῶν Αύτοκρατορικῶν στρατευμάτων τόσον κατὰ τὴν δίοδον ὅσον καὶ τὴν προσωρινὴν παραμονὴν των μέχρι ἐπιτελέσεως τοῦ προορισμοῦ των, πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τῆς ἔξυπηρετήσεως τῶν ἀναγκῶν των θ’ ἀποστελλῆ ἐπίσης ἡ ‘Υψηλὴ Πύλη εἰδικὸν ἀντιπρόσωπον εἰς τὴν περιοχὴν αὐτὴν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ λεπτοῦ αὐτοῦ ἔργου. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὰς ἐπαρχίας ταύτας τόσον τοῦ Μαυροβουνίου ὅσον καὶ τῆς Βοσνίας καὶ Ἐρζεγοβίνης δὲν εἶναι εἰσέτι γνωστὰ τὰ γεγονότα, ἡ δὲ διέλευσις τῶν στρατευμάτων θὺ ἀνησύχει τὰ πνεύματα, θὺ ληφθῆ ἐπίσης φροντὶς ὅπως ἐγκαίρως πληροφορηθοῦν καὶ αἱ ἐπαρχίαι αὗται περὶ τῆς ἀληθοῦς τῶν πραγμάτων καταστάσεως.

Καὶ ἐπιβάλλεται συνεπῶς ὅπως οὐδεμίᾳ διέλευσις πραγματοποιηθῇ πρὸς ἡ ληφθῆ ἡ συγκατάθεσίς ἐκ μέρους τῶν ὡς ἄνω διαμερισμάτων.

Τῆς ἀποστολῆς τῶν στρατευμάτων εἰς τὰς εἰρημένας περιοχὰς βασιζόμενης ἐπὶ μιᾶς πραγματικῆς ἀνάγκης, ἡ Ὁθωμανικὴ Κυβέρνησις θὰ καθευλε νὰ κοινοποιήσῃ ταύτην εὐθὺς ὡς ἡ Αύτοῦ Μεγαλειότης θὰ λάβῃ τὴν ἀπόφασιν καὶ θὺ τὴν θέση εἰς ἐφαρμογήν. Ἐν τέλει φέρεται εἰς γνῶσιν ὅτι ἡ ἐπάνοδος εἰς τὴν Αύστριαν τῶν Αύτοκρατορικῶν στρατευμάτων τὰ δποῖα θὰ περιορισθῶσι διὰ τὴν καταστολὴν τῶν ἐπαναστατι-

κῶν ταραχῶν, μετὰ τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ ἔργου των θὰ τύχῃ τῆς αὐτῆς ἐκ
μέρους τῶν τοπικῶν Ἀρχῶν περιποιήσεως οἵας καὶ κατὰ τὴν διέλευσιν.

Φέρων τὰ ἀνωτέρω κατὰ διαταγὴν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ
Σουλτάνου εἰς γνῶσιν τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος δράττομαι τῆς εὐκα-
ρίας δπως διαπιστώσω εἰς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα τὴν ἔκφρασιν τῆς
ἀκρας ἐκτιμήσεώς μου κτλ.

ΡΕΣΗΔ-ΠΑΣΣΑΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΔΗΣ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΔΗΣ